

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 21 Lipca v.s. 1824 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 12 lipca.

Gazeta sanktpetersburska, z dnia 11 lipca, umieściła Naywyższy Reskrypt, w brzmieniu następującym:

Do Jego Królewskiej Wysokości Główno-Zarządzającego drogami komunikacyi, Xiążęcia Alexandra Wirtemberskiego.

Przy obejrzeniu Mojem Instytutu korpusu inżynierów dróg komunikacyi i Szkoły wojsko-budowniczej, z zupełnym zadowoleniem Mojem, znalazłem w nich odznaczającą się czystość urządzenie i porządek; szczególniej zaś odznacza się w tém Instytut.

Oddając zupełną sprawiedliwość pieczołowitości i rozrządzeniom Waszej Królewskiej Wysokości, około przywiedzenia do takiego stanu tych zakładów po nowém ich urządzeniu, za przyjemny sobie obowiązek poczytuję mianowicie, oświadczyć Waszej Królewskiej Wysokości za to Moję szczerą wdzięczność.

A L E X A N D E R.

Carskie-Sieło dnia 5 lipca 1824 roku.

Podług gazety s-nackiej z dnia 12 lipca: (przez naywyższe ukazy, wydane do Rządzającego Senatu:

D. 12 czerwca. Kommissyoner kommissoryatu, rangi 7mej klasy, Nikita Somow, przy zupełnem uwolnieniu od służby, na własną prośbę, dla starości i chorowitego stanu, podniesiony do rangi rady kollegialnego, na osnowie ukazu 18 lutego 1762.

D. 16 czerwca. Przejrzawszy wniosek Komitetu Ministrów o summach, zapisanych przez Opatów 5ciu bazylińskich klasztorów, coroczney opłaty na rzecz szkół, pod wiedzą wileńskiego uniwersytetu, ROZKAZUJEMY:

1) Zbiór z klasztorów bazylińskich: żydyckiego, owruckiego, i mieleckiego, przeznaczony na świeckie szkoły wydziału szkolnego wileńskiego, obrócić na rzecz Duchowieństwa Dyecezyi Luckiej Unickiej i na pomnożenie środków do założenia tam seminarium duchownego unickiego, uzyskując w miarę możności i niedopłaty tych składek na tenże cel. Szczegółowe w rzeczy tej rozrządzenia Departament Unicki Kollegium Duchownego Rzymsko-Katolickiego przedstawi do NASZEGO potwierdzenia, przez Ministra narodowego oświecenia, Główno-zarządzającego sprawami duchownymi obcych wyznań.

2) Za zniesieniem byłych bazylińskich opactw derszańskiego i dubieńskiego, zaprzestając także poboru i z ich funduszków na zakłady szkolne, od uniwersytetu wileńskiego zależące.

D. 27 czerwca. Dyrektor kancelaryi główno-zarządzającego Gruzycę, rzeczywisty radca stanu, Mohilewski, mianowany gubernatorem cywilnym czernihowskim.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły Rossyjskich orderów:

D. 12 czerwca. Assesor kollegialny, Orda, mianowany kawalerem orderu s. Anny 3ciej klas-

sy, w nagrodę gorliwej służby w ministryum spraw wewnętrznych.

Postanowienie o odkryciu nanowo pożyczek z Pożyczkowego Banku Państwa. (Ciąg 4ty).

R o z d z i a ł I V.

Oprzedaży ewikcyi za chybieniem terminu.

Oddział I. Rozporządzenia poprzednie.

§ 73. Na poprawę mającym pożyczkę dają się trzy miesiące nad termin, z opłatą atoli za cały czas niedotrzymanego terminu procentów od całej nieopłaconey summy.

§ 74. Jeżeli w biegu tych trzech miesięcy opłaci on przynajmniej połowę, będący na nim niedopłaty, tedy dają się mu jeszcze trzy miesiące odłożenia terminu.

§ 75. Jeżeli mający pożyczkę w pierwszym zdarzeniu nie wnieśli połowy, a w drugim cały niedopłaty; w takim zdarzeniu Bank przystępuje do rozporządzenia, około przeznaczenia na wyprzedanie danego mu na ewikcyą majątku za tę nieakuratność mającego pożyczkę.

§ 76. Jeżeli mający pożyczkę za wydanemi jemu kopiami świadectw, a przezeń złożonemi w ewikcyi na podrady i dostarczenia, podpada uzyskaniu: w takim zdarzeniu właściwe urzędowe miejsce komunikuje o tém Bankowi, który też przeznacza majątek na przedanie, chociażby nawet dług bankowy był wypłacany regularnie.

§ 77. W takich zdarzeniach Bank niezwłocznie komunikuje dokąd wypada: a) o wzięcie majątku pod dozór skarbowy; b) o sporządzenie inwentacyi majątku, co do głównych i oddzielnych jego części osobno; i 5) o odsyłanie tymczasem mogących wpływać dochodów z majątku do Banku, na zaspokojenie długu.

§ 78. Mającemu pożyczkę nie odejmuje się prawa skarżenia się na niedokładność inwentacyi; lecz skargę powinien on, w czasie samego robienia inwentacyi, albo, przynajmniej przed odesłaniem jej do Banku, zanościć do Rządu Gubernialnego, który utwierdza inwentacyą, a ten przyjmuje godne uwagi, a odrzuca niesłuszne skargi, nie odmieniając z resztą postanowionego terminu; Bank zaś polega tylko na wiadomościach od Rządu Gubernialnego jemu przysłanych, a żadnych spewów i skarg na niedokładność inwentacyi nie przyjmuje.

§ 79. Jeżeli w ciągu 4rech miesięcy po wysłaniu odniesienia się Banku do tego urzędu, w którego wiedzy znajduje się majątek, inwentacya zrobiona, i do Banku odesłana nie będzie; w takim zdarzeniu Bank, doniosłszy o tém Ministrowi Skarbu, wysyła na koszt winnych za tę opieczętowanie, umyślnego urzędnika, dla sporządzenia, przy pomocy policyi, takowej inwentacyi. A Minister Skarbu o tej niedbałości miejscowego Rządu Gubernialnego, prócz tego jeszcze, przedstawia tam, gdzie należy.

§ 80. W zdarzeniu skargi na niedokładność sporządzonej inwentacyi przez Urzędnika Bankowego, skarga ta podaje się także do Rządu Gubernialnego i w nim się rozstrzyga.

Oddział II. Porządek publikowania przedaży.

§ 81. Po upłynieniu czteromiesięcznego ter-

minu, na sporządzenie inwentaryi ustanowionego, Bank niezwłocznie publikuje, o przeznaczeniu majątku na sprzedaż i czasie na publiczne targi.

§ 82. Publikata czyni się trzykrotnie, (to jest w trzech następujących po sobie Nrach), w gazetach obu stolic, w dodatku do gazety senackiej i nadto w Kuryerze Litewskim, jeżeli sprzedający się majątek znajduje w którejkolwiek z Gubernii zachodnich.

§ 83. Nadto na komunikacyą Banku, Rząd Gubernialny tey gubernii, w której majątek leży, publikuje o tey sprzedaży po całej gubernii porządkiem zwyczajnym.

§ 84. Po upłynieniu 6ciu tygodni od pierwszego wydrukowania w gazetach, publikata powtarza się także trzykrotnie we wszystkich pomienionych gazetach: po tey ostatniej publikacie z dokładnością naznacza się, w którym miesiącu i w których dniach mianowicie mają się odbywać targi.

§ 85. Targi zaczynają się we cztery miesiące, licząc od pierwszej publikaty.

§ 86. Targi naznaczają się trzy razy, z których każdy powinien następować jeden po drugim trzeciego dnia, nie obejmując w tę liczbę dni świątecznych i innych dni, wolnych od czynności rządowych.

§ 87. Targi w dniach naznaczonych zaczynają się nie raniej od godziny 11stej.

§ 88. Dla wylewu rzek i zley drogi, targi nie naznaczają się w czasie następującym: od 15go marca do 15go kwietnia i od 15go października do 15go listopada; ale w zdarzeniach tych, nie uważając na cztero-miesięczny termin odkładają się dalej. Równymże sposobem targi nie mogą być naznaczone w tygodniu maślanym, w pierwszym tygodniu wielkiego postu, w tygodniu wielkim; w tygodniu świąt Wielkieynocy, to jest od niedzieli Zmartwychwstania do niedzieli przewodney, i od 24go grudnia do 7go stycznia.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Ukazy Rządzącego Senatu, nowo-ogłoszone, są następujące:

1) O utrzymywaniu zwyczajney dotąd korespondencyi w rzeczy nakładania zaprzeczeń na majątki nadal do osobnego rozkazu.

2) O uwolnieniu kompanii rossyjsko-ameerykańskiej od używania herbowego papieru wznoszeniu się jej we własnych interessach i o sposobie tego znoszenia się.

3) O utwierdzeniu na wieczność nabywcom gruntów, przedanych przez kancelaryą rozgraniczenia, przed Ukazem zabraniającym r. 1778.

4) O dawaniu podwód przez obywateli w czasie przechodu półków z jednych kwater na drugie, bez opłaty pr. honow.

5) O prawidłach na warzenie piwa.

6) O dozwoleniu przywozu do portu eupatoryjskiego towarów, niezarażonych powietrzem morowem.

(Wszystkie te Ukazy umieścimy w zupełności, w numerach późniejszych.)

Przybyli do stolicy, od d. 6 do 9 lipca, ze wsi *Gruzina*: minister narodowego oświecenia, admirał *Szyszkow*; sekretarz stanu radca tajny *Kikin*; sekretarz stanu radca tajny *Olenin*; rzeczywisty radca stanu doktor *Daller*; polimeyster półkownik *Czychaczew*.

Do gazety sankt-petersburskiej załączone jest osobne następujące ogłoszenie o loteryi, na którą stawione były majątki nieruchome i 1,322,000 rubli assygnacyjnych:

„Kommissya Naywyżey ustanowiona dnia 31 lipca 1821 roku, ma honor uwiadamić, iż dnia siedemnastego terażniejszego lipca 1824 roku skończy się roczny termin, naznaczony 9 punktem publikowanego programatu o loteryi, do składania oryginalnych biletów i kuponów i odbierania przypadłych na nie wygranych, i że pomienionego dnia 17 lipca po 12tej godzinie północney wydawanie za wygrywającymi biletami i kuponami przy-

padających pieniędzy zupełnie ustanie. A zatem, posiadający wygrywające bilety i kupony, raczą składać je do tegoż czasu na posiedzeniach Kommissyi, odbywających się każdego poniedziałku i czwartku od godziny 6 południa, w 2giey admiralicyjney części, w 4 kwartale, w domu X.ieżny Kropotkinowey pod Nrem 246, na placu wielkiego murowanego teatru; które zaś wygrywające bilety i kupony do rzezonego terminu przedstawione do Kommissyi nie będą, te po dniu 17 lipca przez Kommissyą przyjętemi już być nie mogą, gdyż przypadająca na nie summa, na mocy wyżej wspomnianego punktu publikowanego programatu, obróconą zostanie na rzecz zakładów dobroczynnych.

Autentyk podpisali:

Minister udziałów Hrabia *D. Gurjew*.

Senator *Arkady Stolypin*.

Sankt-petersburski Poczt Dyrektor, *Konstanty Bułhakow*.

Negocyant *Ludwik Sztyglic*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 26 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Jego Cesarzowiczowska Mość Wielki Xiążę KONSTANTY wyjechał d. 22 b. m. dla zwiedzenia korpusu litewskiego. Tegoż dnia JO. Xiężna ŁOWICKA wyjechała do *Ems*, dla używania wód tamedycznych.

NIEMCY.

Od brzegów *Menu* d. 12 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Po odebranych z *Paryża* listach, spadła także cena papierów skarbowych w *Frankforcie* nad *Menem*. Rozeszły się na tamedzney giełdzie naniopodobniejsze do prawdy pogłoski.

Z powodu ostatnich uchwał parlamentu angielskiego, zawarty został układ między rządem Wielkiej Brytanii, a wolnym miastem anzeatycykiem *Hamburgiem*, względem ustanowienia jednakoowych opłat od towarów i okrętów obu stron takich, jakie się płacą od narodowych. Układ ten wziął swój skutek od d. 1 b. m.

Na sessyi Izby deputowanych wirtemburskich, minister wojny podał projekt do prawa, względem zaciągu 3775 ludzi do woyska w latach 1825 i 1826. Projekt ten odesłano do właściwey kommissyi. Między innymi cech slusarski w *Eslingen*, podał prośbę o zupełny zakaz towarów slusarskich zagranicznych. Minister skarbu czynił zarzut slusarzom krajowym, iż przez własną winę dają pierwszeństwo rzemieślnikom zagranicznym, nieużywając machin, które są łatwe i tanie. Twierdził, iż współubieganie się cudzoziemców jest potrzebnym do wzniesienia wyrobów krajowych.

Konsystorz ewangelicki w *Anspach*, wydał surowe zalecenie, aby duchowni strzegli młodzieży od złych przykładów, i aby nienagannym życiem dawali wzór gminom.

PRUSSY.

Berlin dnia 17 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

W *Kolonii* ogłoszono następujący rozkaz gubernetowy, wydany w *Berlinie* d. 11 maja r. b. do ministra stanu spraw wewnętrznych i *potteyi Schuckmann*: „Wielokrotnie dostzegałem, że w prowincyach Nad-reńskich gminy miejscowe jednego obwodu lub kilka powiatów łączą się do ogólnego przedstawienia we wspólnym interesie i takowe przedstawienie z podpisami, arkusze zapełniającymi, podają. Co niemoże się dziać inaczej, jak, że gmina jedna lub iey przełożony wzywa inne, aby miał udział w przedstawieniu, zbiera podpisy i różne czyni zabiegi, a to niepowinno być dozwolonem. Jeśli jaka gmina ma co do przełożenia, uczynić to powinna sama dla siebie, jak każdy przyszący; wzywanie zaś gmin do ucześnictwa jest przeciwne przepisom policyjnym, i dla tego upoważniam W. Pana wydać w tey mierze ogólne do wszystkich naczelnych przesów prowincyi Nad-

reńskich rozporządzenie, aby te nadużycia zniesione zostały.

ANGLIA.

Londyn d. 9 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Posłanie wojska angielskiego do Portugalii, (pisze gazeta tutejsza *Goniec*), którego od nas żąda dawny i wierny sprzymierzeniec, jest rzeczą bardzo delikatną. Naprędce mogłoby się zdawać, iż to byłoby wdaniem się wojskowym. Wielkim atoli jest błędem twierdzić, iż przez posłanie wojska do Portugalii, wspieralibyśmy Króla przeciw narodowi jego. Nie taki tu zachodzi przypadek. Po obaleniu wojskowego despotyzmu *Napoleona*, pokazała się w niektórych wojskach chęć działania jako ciała polityczne. Według traktatów naszych z Portugalją, w ten czas tylko obowiązani jesteśmy dać jej pomoc, kiedyby doznała obcey napaści; lecz polityczne związki nasze z Portugalją wkładają na nas moralną powinność, wspierania jej w każdej przygodzie. Byliśmy dla niej od 100 lat wiernym sprzymierzeńcem; do nas więc nappierw się udała, razem dała poznać, iż gdybyśmy się ociągali w jej wsparciu, w tym razie udałaby się do innego mocarstwa, a to jeszcze takiego, któreby łatwo mogło dać prędką pomoc.

Gazeta *Star* donosi, iż generał *Ballasteros* znajduje się na okręcie francuzkim pod *Kadyzem*. Z powodu nieprzyjaznego mu stronnictwa musiał oddalić się z miasta, a gdy mu radzono, aby się udał do *Gibraltaru*, odpowiedział, iż tam byłby wystawiony na większe jeszcze niebezpieczeństwo.

Kilku zbiegłych Hiszpanów wydaje tu miesięcznik pod napisem *Ocios de Espannoles emigrados*, obymający dotąd dawniejsze dzieje Hiszpanii. Wychodzi także inne pismo hiszpańskie *Varietades*.

Dnia 6 b. m. ogłoszono na giełdzie tutejszey pożyczkę dla kraju *Buenos-Ayreskiego* w ilości miliona f. s. z prowizją po 6 od sta. Podjęli się bankierowie bracia *Barring* i kompania.

Vice admirał, *Lord Beauclerk* popłynie przy pomysły wietrze na okręcie wojennym *Blanche* do *Lisbony*. i zatknie banderę swoją na okręcie liniowym *Windsor-Castle*. Obecność dowódcy fłotego stopnia ułatwi wszelkie względy, gdyby Król Jmć Portugalski widział zaowu potrzebę szukania opieki na okręcie przyjaznego narodu. Okręt *Blanche* uda się z *Lisbony* do *Ameryki* południowej.

Odbywane tu układy między Portugalją a Brazylią doznają przeszkody, z powodu ciężkiej do ułatwienia trudności względem następstwa tronu.

Dnia 10. Słychać, iż *P. Canning* napróżno usiłował skłonić gabinet nasz do uznania niepodległości rzeszypospolitey kolumbijskiej *Buenos-Ayreskiej*, przed zakończeniem obrad parlamentu. Na radzie ministrów rozdwojone były zdania w tej mierze. Lordowie, *Liverpool* i *Harrowby*, oraz Panowie *Canning*, *Robinson* i *Huskisson* oświadczyli się za uznaniem, a Lord kanclerz, Hrabia *Westmoreland*, Lord *Melville*, Lord *Bathurst*, *P. Peel* i Xiążę *Welington*, radzili wstrzymać się jeszcze. Rozstrzygnięcie więc tego ważnego zapytania zostało odłożonem do 6 lub 7 miesięcy, i mamy czas oczekania wypadku walki w tamecznych okolicach.

Listy z *Buenos-Ayres* pod d. 26 kwietnia donoszą, iż kongres peruwiański rozszedł się d. 21 lub 22 lutego, iż prezydenta *Torre-Tagle* oddalono, lub też on sam swój urząd złożył; i że kongres mianował *Bolivarą* dyktatorem. *Torre-Tagle* mimo przybycia hiszpanów pozostał w *Lima*, a przynajmniej rodzina jego, również i minister skarbu, złożony chorobą, jako też dosyć znaczna liczba innych członków kongressu.

Gdy okręt przybył do Londynu z ciałem Lorda *Byrona*, *P. Hobhouse*, eksekutor testamentu jego, kazał do *Tamizy* wylać spirytus, w którym się zwłoki znajdowały. Lecz mnóstwo ludzi ubiegających się choć dostać ookolwiek tego spirytusu, i

placono po 3 talary za naparstek. Pogrzeb odprawił się d. 12 b. m.

Generał *Bolivar* wydał następującą odezwę do swego wojska: „*Peruwianie!* Klęski woyny i zgubne usiłowania stronnictw, przywiodły do tego Peru, iż musi zaprowadzić u siebie tyrańską władzę dyktatora. Kongres konstytucyyny powierzył mi ten nienawistny urząd; nie mogłem go nieprzyjąć bez zdradzenia Peru i Kolumbii, połączonych węzłem sprawiedliwości, wolności i interesu narodowego. Wolałbym, żeby był nigdy do Peru nie przybył: przeniosłbym nawet waszą zgubę nad nienawistny tytuł dyktatora; lecz Kolumbia była w niebezpieczeństwie; niepowinienem się przeto był wahać. Peruwianie! pole bitwy, które będzie świadkiem waleczności wojsk naszych istnienia i tryumfu waszey woiności, to szczęśliwe pole, uyrzy dyktaturę, wypadającą z rąk moich, a gdy ja i moi towarzysze oręża wrócimy wam wolność na tém polu bitwy, udamy się do Kolumbii nie unosząc z sobą ani proszku ziemi peruwiańskiej.”

HISZPANJA.

Madryt dnia 22 czerwca

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Gdy pokazały się niektóre trudności względem uskutecznienia wyroku przebaczenia, przeto nakazano, aby osoby sądzące mieć prawo do przebaczenia stawili się przed zwierzchnościami miejscowemi, a gdy ich żądanie ważnem uznane zostanie, otrzymają poświadczenie, lecz to niedaje im wszelako prawa do mieszkania w *Madrycie*, *Aranjuez*, *St. Ildefonse*, lub *Eskurial*.

Dnia 2 lipca. Słychać tu o nowych urządzeniach względem duchowieństwa zakonnego.

Z powodu wydanego rozkazu, aby wszyscy ci, którzy od lat sześciu nie są zamieszkali w *Madrycie*, niebawnie opuścili miasto, podało miasto prośbę z przełożeniem, że dla podobney emigracyi, brak pieniędzy w stolicy, już i tak nader znaczny, powiększy się.

Odkryto tu dom, w którym nocne schadzki odbywały się. Ujęto siedmiu współników, a między nimi prezesa tego towarzystwa. Nad siedzeniem jego stało popiersie *Riego*.

Z *Kadyxu* i *Santander* podano do rządu przełożenia z prośbą: aby sprzedaż dóbr narodowych dozwoloną została.

Madryt dnia 1 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Na ostatniem widowisku walki byków znajdował się cały dwór, oprócz Królowey.

W Katalonii uwolniono kilka osób uwięzionych, a między innemi półkownika *Columbi*, który służył w korpusie Barona *Eroles*. Został osadzony w więzieniu za należenie roku 1820 do rozruchów w *Tarragonie*, a uwolniony, z powodu, iż mieysce to nie jest wymienione w pierwszym artykule ustawy amnestyiny. W *Saragossie* terazniejszy generałny kapitan *d'España* wydał urządzenie względem utrzymania spokoyności. Każdy ochotnik rojalistowski, któryby nie czyniąc służby, nosił broń, ma być wymazany z listy, a oficerowie, którzyby czynili opór sądom, zostaną natychmiast oddaleni. Pod surową karą zabroniono nosić ukrytey broni, a nawet laski z gałką i skuwką żelazną. Wszystkie bezbożne książki, oraz exemplarze obmierzłego dzieła, zwanego konstytucyą, mają być w przeciągu 3 dni oddane i publicznie spalone. Oporni skazani będą na 4 lata na galery.

FRANCYA.

Paryż, dnia 10 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król Jmć jeździł wczora z *St. Cloud* do *Meudon*, i przysłał do tutejszey stolicy dla dowiedzenia się o zdrowiu Xiążęcia *Chartres*, który został ruszony paraliżem.

Odebrano tu przez telegraf wiadomość, iż Król Jmć *Wirtemberski* przybędzie d. 8 b. m. do *Mar-*

sylit, gdzie czynią przysposobienia na wspaniałe przyjęcie tego Monarchy.

Słychać, iż Pan *Talaru*, poseł nasz przy dworze hiszpańskim, ma być ministrem spraw zagranicznych, a generał *Digeon* ministrem wojny.

Jeden z tutejszych dzienników donosi, iż wszystkim portugalczykom, bawiącym w Hiszpanii, kazano oddalić się z tego kraju.

W urządzeniu intendentów wojskowych mają zysać ważne odmiany. Słychać także o zmniejszeniu głównego sztabu, tudzież liczby generałów i wyższych oficerów.

Mówią, iż kommissya wyznaczona przez Króla Jmci do roztrząśnienia rachunków Pana *Ouvard*, zaczęła dnia 3 b. m. czynności swoje pod przewodnictwem Xiążęcia *Tarentu*.

Badanie oskarżonych i 27 świadków w sprawie zbiegów francuzkich ukończyło się w Tuluzie dnia 30 z. m., i wyrok sądu przysięgłych będzie za kilka dni ogłoszony.

Mulaci skazani na wygnanie z *Martyniki* podali do Rady Stanu skargę na podprefekta w *Brest* i dowódcę okrętu *Chameau* o bezprawne uwięzienie. Rzecz ta miała być onegdaj rozstrzygnięta. Następujący artykuł, umieszczony w *Monitorze*, może być uważany za skazówkę tego rozstrzygnięcia: „Zawsze (pisze *Monitor*) wielkorządcy osad mieli prawo skazywać na wygnanie tych, którzy publiczną spokojność zaburzają. W roku 1817 Król Jmci na przełożenie marszałka *St. Cyr*, ówczasowego ministra morskiego, wydał rozkaz, aby nadal w osadach nikogo bez sądu nie skazywano na wygnanie i nie wywożono, chyba za poprzedniczym naradzeniem się o tém na tajnej radzie, złożonej z wielkorządcy, dowódcy wojska, jeneralnego prokuratora i intendenta utrzymującego protokół. W końcu zeszłego roku odkryto na *Martynice* spisek mulatów, a po badaniu oskarżonych i wysłuchaniu świadków, rada osadnicza sześciu osobnemi i uzasadnionemi postanowieniami skazała 37 oskarżonych na wygnanie z kraju. Są to ci sami, których teraz na okręcie *Chameau* wiozą do *Senegalu*. Tymczasem adwokat *Isambert* wydał pismo, dedykowane Królowi Jmci, wystawiające wielkie prześladowania, na które mulaci w *Martynice*, jako ofiary nienawiści kreolów, byli wystawieni. Wypędzono tam przeszło 200 ludzi, a więcej niż 1500 wyniosło się za paszportem lub bez paszportu.“

Dnia 12. Odebrano tu przez telegraf wiadomość, iż Król Jmci Wirtemberski przybył dnia 8 b. m. do *Marsylii* pod nazwiskiem Hrabiego *Teek*.

Monarcha nasz przeznaczył jenerałów *Haro* i *Garbe*, oraz marszałków polnych *Nembde*, *Valze*, *Montfort*, *Michaux* i *Fleury*, do obejrzenia w tym roku robót inżynierskich w rozmaitych twierdzeniach krajowych.

Trybunał pierwszej instancji wydał wyrok w sprawie rodziny *Balquerie*, domagającej się od Panów *Ardouin*, *Hubbard* i *Lafitte* milion 200 fr., które dała na pożyczkę dla byłych stanów hiszpańskich. Przysądzono jej kapitał z prowizjami i wydatkami prawnymi, co pozwani mają zapłacić, skoro rząd hiszpański uzna dług.

O b r a d y I z b.

I z b a P a r ó w.

Dnia 8 b. m. wybrano kommissyą do roztrząśnienia projektu do prawa względem nadzwyczajnych wydatków przeszłorocznych. Kommissyą tę składają margrabiowie *Latour-Maubourg*, *Pastoret*, *Herbouville*, *Villefranche* i Hrabia *Escars*.

I z b a D e p u t o w a n y c h.

Dnia 8 b. m. odbywały się dalsze obrady względem budżetu. P. *Benjamin Constant* mówił w duchu opozycyjnym, i w końcu głosu swego powstawał przeciw publicznym domom gry, które skarbowi przynoszą rocznie 5½ milionów franków: „Zastrzegam sobie (rzekł) mówić jeszcze o tém, gdy będą rozprawy względem pojedynczych artykułów budżetu. Zobaczmy, czyli się uda ministro-

wi skarbu przekonać nas, iż naród, który jest dosyć bogatym, aby wypłacił dług krajowy, nie może zrzec się tych kilku nędznych milionów; które przeklątwo i zbrodnie obarczają. A jeśli nam mówią o niepodobieństwie zapobieżenia złemu i potrzebie cierpienia jego, odpowiadam na to, iż chociaż istotnie klasa próżnujących i mających mieszkańców chce się poddawać namiętnościom, nie trzeba przynajmniej zastawiać się na ubogą i pracowitą klasę, oraz przywozić ją do obłąkania rozumu, aby ją nareszcie na rusztowanie śmiertelne prowadzić.“ Hrabia *Berthier* chwalił zasady kommissji zdającej sprawę. Po nim Pan *Bouville* ganił administracyą wojskową podczas kampanii w Hiszpanii. Margrabiowie *St. Gary* i *de la Caze* mówili za budżetem.

Na sessyi d. 9 b. m. zaczęły się obrady względem pojedynczych artykułów budżetu.

N I D E R L A N D Y.

Bruxella dnia 4 lipca.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Król Jmci dał katolikom rzymskim w *Berg-op-Zoom* 45,000 złotych na wybudowanie nowego kościoła.

Jey Cesarska Wysokość Xiężna Oranii przejeżdżała dnia 29 czerwca przez *Nimegę*, pod imieniem Hrabini *Flandryi*, udając się do wód w *Ems*.

Donoszą z *Démérary* dnia 19 maja, iż nowy wielkorządca jeneralny, *Benjamin Urban*, z orszakami licznym wyjechał ku pobrażom wschodnim, w celu uwiadomienia murzynów niewolników o chęciach rządu angielskiego ku nim, i wyłożenia im przyczyn swojej ostatniej odezwy. Wielkorządca jeneralny wyznaczył na wyspie 4 miejsca, dokąd deputacya murzynów z każdej plantacyi ma się zgromadzić.

T U R C Y A.

Od granic tureckich dnia 29 czerwca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wiadomości z Egiptu (pisze niemiecka *Powsteczna Gazeta*) są bardzo sprzeczne. List z *Alexandryi* pod d. 22 maja donosi, iż wojsko mające wsięść na okręty, nie uda się do *Morei*, ani nawet oddane będzie pod dyspozycyą rządu tureckiego, lecz popłynie do *Kandyi*, gdzie się już znajduje liczny korpus wojska egipskiego, któremu winni turecy odniesione na tamiecznej wyspie *korzysci*. Słychać oraz, iż korpus, przeznaczony do wsiadania na okręty, nie wynosi więcej nad 600 ludzi, i że o działaniach przeciwko Grecyi nie można póty myśleć, dopóki cała *Kandyja* nie będzie uspokojoną — Pan *Drouot* objął teraz należne dowództwo nad eskadrą francuzką na *Le-wancie*, na miejscu Pana *Rigny*, który wraca do oyczyny i spodziewany jest w *Tulonie*.

Kurs Sankt. Petersburski dnia 8 lipca.

W e x l e.

Na Londyn 9½, pens.
— Amsterdam 98, 1½ sztyw;
— Hamburg 82½, szil. ban.
— 3 Miesiące 82½, ¼
— Paryż — — —
— 3 miesiące 101½, 101 cent.

} Bank.
} Assygn.
} za rub.

P i e n i ą d z e.

Dukat holenderski nowy 11 r. 70 k., stary 11 rub. 60 k. rubel złotem 3 r 91½ k. srebrem 3 r. 75½ k. Nieustający dochód kommissji umorzenia długów:
68 assygnacyami 112½, ¼
68 brzęcząca moneta — — —
58 takąż 96½, 1/3 — } procentow

Kurs wileński na assygnaty od dnia 15 lipca: rubel srebrny 3 rub. 79 kop. dukat nowy 11 rub. 95 k., stary 11 rub. 75 kop., imperyal 36 r. 80 kop.

Pozwolono drukować, Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler*,

w Drukarni Redakcyi,

Wilno dnia 21 Lipca v. s. 1824 Roku.

1. Sąd Exdywizorski za remissą Sądu Ziemskiego ptu Wilkomierskiego na fundusz Józefa i Wiktorji Karwowskich Porucz. przeznaczony, w dniu 9 terażniejszego miesiąca do majątku Markun konkursowi uległego zjechawszy dekretem Dyllacyynym komportacją na wszystkich interessowanych stronach przed dniem 11 augusta na cztero-niedzielną persystencyą, do kancelaryi Ziemskiej Wilkomierskiej udeterminował, po załatwieniu której oraz po wyexpedyowaniu przeznaczonych aktów termin zebrania się na oczewistą w dniu 15 8bra zakreslił i też oczewistą mając na względzie oszczędzenie funduszu na satysfacyą kredytów oddanego oraz wzajemną stron dogodność, do miasta powiatowego Wilkomierza przeniósł, w jakowym czasie i miejscu aby wszyscy kredytorowie i debitorowie z pełną gotowością przed tym Sądem jawili się pod utratą rzeczy ostrzega. 1824 julii 14 dnia.

Onufry z Klimontu Klimowicz Sąd Ziem. ptu Wilkomier. Prezydent.

Justyn Mikulicz Sędzia Ziem. Wilkom. Exdywizor.

Antoni Piottuch Grodzki Wilkomierski Sędzia Exdywizor.

Michał Grądziński Ziemski ptu Wilkomierskiego i Exdywizorski Rejent.

3. Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego uwiadamia, że na uskutecznienie w czasie terażniejszych wakacyi niektórych robot mularskich i malarskich w Klinice, będzie w tymże Uniwersytecie dnia 23 lipca r. t. o godzinie 4 z południa publiczna licytacya. Zyczący przeto należeć do niej, zechcą się stawić na czas wyżej oznaczony z potrzebną na to kaucyą w kancelaryi Uniwersytetu, w której warunki każdego dnia do przejrzenia są wolne. Zastępca Sekretarza Wincenty Giecold.

2. Dom murowany na Pohulance o 6 pokojach, ze stancyą dla ludzi, praczkarnią, spiżarnią, i dalszemi wygodami, jako to: sklepem, lodownią, stajnią, wozownią i ogrodami fruktowym i warzywnym i inspektami, należący do dziedzictwa JW W. Baronow Rosenow, wypuszcza się w aręde na lat trzy od 1go augusta za pomierną cenę. Kteby życzył weyść w umowę niech się zgłosi w Expedycyi Gazetney Pocztańtu Litewskiego do JP. Packiewicza Protokulisty onego Pocztańtu.

5. W mieście Slucku odbywać się będą pod prezydencyą Powiatowego Marszałka na wyludowanie tamecznego prowiantskiego magazynu targi: 1szy 28, 2gi 29, 3ci 30 i przetargi 31 następującego julii, na który wyliczono podług śmiety summe 6568 rub. 77 kop.; na te terriny wzywają się zyczący do targow z prawneńi kaucyami w trzeciej części tej summy, za jaką wezmie na siebie wybudowanie. Junii dnia 824 roku. W niebytności Cywilnego Gubernatora Miński Vice-Gubernator Jan Małafieje.

2 Po zesłym Andrzeju Januszkiewicz, pozostała ruchomość, stosownie do postanowienia Opieki Szlacheckiej Powiatu Wileńskiego będzie się przedawać przez publiczną licytacyą w domu JW. Tomasza Wilejki Członka Kommissyi żywności Gubernii Lit. Wileńskiej, na zaułku Bernardyńskim położonym, od dnia 21 terażn. mca lipca od godziny 2rey po południu, do czasu ukończenia teyże licytacyi. Opieka więc wzywa mających chęć nabycia pomienioney ruchomości, aby raczyli się zbierać w terminie i miejscu przeznaczonem. R. 1824 lipca 12 dnia, Nr. 253 (podpisano). Wzstępstwem Marszałka Ptu Wileńskiego, Prezes Ziemski i Kawaler Michał Sawicki.

Za zgodność: Sekretarz Szlachecki Ptu Wileń. Z. Siemaszko.

2. Niżej podpisany lubo w roku 1815 junii 12 dnia WJPanu Janowi Murzie Kryczyńskiemu Rotmis. woysk Ross. wydał na kamienicę (o którą prowadzi w magistracie Wileńskim proceder z ś. p. Hrabinią Brzostowską, jej successorami JWW. Wilgami JW. Marcinkiewiczem Zabą) prawo rzeczne wlewkowe kondycjonalnie rewersowane, późniey manifestowane, w ostatku w roku 1824 februaryi 6 dnia przez dekret ultimarney konwikcyi na tymże W. Kryczyńskim zyskany skasowane, gdyby jednak dla niewiadomości nikt nie wchodził z tegoż prawa z pomienionym W. Kryczyńskim w iakiekolwiek bądź układy, najmocniey ostrzega się. 1824 julii 16 dnia Joachim Jesman Major byłych woysk Polskich.

Wolno do Kuryera Litewskiego umieścić Wincenty Malinowski P. B. M. W.

P o z e w.

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew do Sądu Ziemskiego powiatu Rosień. zastolowo Exdywizyynego Urodz. Henryka Rautenstraucha w assistencyi opiekunow Józefa Rautenstraucha Jenerała woysk polsk. rodzzonego stryja, Michała Zaleskiego b. Podkomor. ptu Rosień. i dalszych przy odwołaniu się do dekretow Sądu Głównego Litew. Wileń. Departamentu 2go 1823 roku maja 18 Remissyynego, i Sądu Ziemskiego ptu Rosień. zastolowo Exdywizyynego komportacyynego, nastalych; oraz dalszych dowodow: po oddaniu ś. p. Jana Rautenstraucha nadwornego Sowieтника majątkow Ormian w powiecie Rosieńskim i schedy z exdywizyi Srzednickiej Błognick w Gubernii Mińskiej w powiecie Dzisnieńskim położonych; wyniesiony po Urodz. Xiężną Maryją Markłowskich Kastrjot byłą Gierardową Półkownikową czer. zł. 150 i rub. sr. 269 poszukującej, w części nadebraney i okupionym obligiem ś. p. Jenerała Markłowskiego jako oycy na rub. sr. 537 wydanym, nadto uspokojoney, do funduszu massy winney; po Augustyna i Teressę z Pawłowskich Komarowskich Półkownikow woysk Pols. od roku 1817 zł. 2000 pretendujących; po Ignacego Polencza

Sowietnika od 1817 8bra 1 za zmienionym obli-
giem z doliczonemi procentami rub. srebr.
600 naliczającego; po Stanisława Wołyńskiego
Sekretarza Kolegialnego od 1810 rub. sr.
600 liczącego; pomimo sprowadzoną tradycją
za ukazami przez exekucją uciskającego, i ewo-
kacyynie skargi zanoszącego; po Gastla i jego
kompana Mauzera oraz ich kuratora Józefa
Zdankiewicza za rejestrami od 1810 o zł. 3,107
gr. 20 bezdowodną pretensją ścielącego; po
Józefa Stawskiego rub. srebr. 50 dopominają-
cego się; po Antoniego Woynę, o czer. zł. 412
i rub. 2 należności wykrywającego; po Mateu-
sza Woynę rub. sr. 40 mającego; po Julię Go-
kową o zł. 392 pretensyi liczącą; po Star. Iza-
aka Judelowicza Adelsona od 1819 julii 19 na
rub. srebr. 3,400, wedle rejestru podanego bez
wzajemnych rozrachunków dokument otrzyhu-
jącego, dopiero na dowody pisma i listy odpo-
wiałać winnego; po Symeona oycza Waleryana
syna Semenenkow Sowietników; pierwszego
od 1819 rub. srebr. 378 z rachunku naliczają-
cego; drugiego, o dolę po zeszyły Annie Seme-
nenkowej idącego żadney komportacyi dowo-
dow nieskładającego; i po dalszych kredytorów
naleść się mogących; o to: żeby wzmienieni
kredytorowie i pretensowicie szukający reko-
gnicyi różnych datków, złożyli czyste dowody,
waluty kart dowiedli, do należytego rachun-
ku przystąpili; i nakoniec dopominek swój
przysięgą stwierdzili. Po Staroz. Jochela A-
bramowicza z Szwekusz od 1808 za dokumen-
tem układowym rub. srebr. 2,240 do massy z
procentami zawiniającego; i udzielnie wexlu
ś. p: Półkownika Leliewra 6000 rub. sr. prze-
lewającego; później jegoż cały fundusz zagar-
tywającego; po Natana, Josiela i Tanetela Ie-
kowiczów braci, Taubę Iekowiczównę Adelson-
nową siostrę successorów Ieki Mejerowicza
od roku 1807 za wexlem doktorowi Maksdor-
fowi rub. assyg. 2,140 zawiniającego; a z prze-
lewu do massy należącego; po kupca Libaw-
skiego Artimieja Własowa kontraktu niedotrzy-
mującego; i z onego rub. srebr. 1,953 dłużne-
go; po Kajetana Doboszyńskiego Chorążego Ptu
Dzięśnień. od 1819 roku schedą w Błozni-
kach z exdywizyi Srzednickiey wydzieloną ad-
ministrującego: w reszcie po dalszych debito-
rów jakikolwiek związek z funduszem mają-
cych exportuje się w prośbach. 1, o aczynienie
kalkulacyi i oblikwidacyi z summ przynoszą-
cych się, wytrącenia zaliczonych kapitałów i
procentow, znikczemnienia fałszywych stosun-
ków, rejestrow, dopominkow, i dekretow nie-
stawiących wieczney amissy rozciągnięcia,
2, o przysądzenie do massy na Jochelu Abra-
mowiczu 8,240 rubli sr. na successorach Ieki
Mejerowicza rubli assygn. 2,140 i na Właso-
wie kupcu Libawskim rub. sr. 1,953, oraz na
Doboszyńskim Chorążym ile z ciągłej admini-
stracyi winnym okaże się; 3, o rozpoznanie

dowodow za jakimi obżałowani Semenenko-
wie trudzą o dolę sobie należną i onych sto-
sunkow bezdowodnych ustronienia, naosta-
tek ułatwiając przepisy Remissy, resztujący
fundusz nieletniemu Henrykowi Rautenstra-
chowi zostawienia, i tego decydowania co przy
sprawie wyjaśnionym będzie ze zwrotem wy-
datkow prawnych i wolną poprawą żałoły.

Roku 1824 julii 1 dnia Woźny świadczą,
iż kopii tego pozwu z oryginałem zgodnych
UUr. Ignacemu Polenczowi Sowietnikowi je-
dną, Symeonowi oycu Waleryanowi synowi Se-
menenkow Kremerowskiem Sowietnikom w
mieście Jurborgu, drugą Antoniemu i Mateu-
szowi Woynom w Rukszanach, trzecią ocze-
wisto w ręce, a po Uurodz. Xiężnę Maryą Ka-
stryot, Stanisława Wołyńskiego i dalszych kre-
dytorow pretensorow i debitorow z powództwa
Uurodz. Henryka Rautenstraucha w assysten-
cyi opiekunow Józefa Rautenstraucha Jenera-
ła Woysk Polskich rodzonego stryja Michała
Zaleskiego byłego Podkomorzego Ptu Rosień.
i dalszych czyniącego, do Redakcyi dla trzy-
krotnego ogłoszenia w Gazecie Kurjera Lit-
podałem i o terminie rozprawy w dniu 16 7bra
w Sądzie Ziemskim Ptu Rosień. Zastolowo
Exdywizyynym wypadającym zawiadomilem.
Józef Iwanowski Woźny Ptu Rosień.

Roku 1824 miesiąca lipca 2 dnia. Przed
Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOści Ziemskiemu
Powiatu Rossieńskiego stawając obecnie Woź-
ny takową relacją pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem Franciszek Siucilla Ziemski
Powiatu Rossień. Regent.

Roku 1824 mca lipca 7 dnia. Takowy
Pozew edyktałny wolno drukować. Alexan-
der Bohdanowicz Sędzia Ziemski Ptu. Rosień.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu
ogłasza się, iż na wezwanie Rządu banku po-
życzkowego Państwa, będą się przedawać ma-
jówki obywatela Jana Wiktora syna Lubańskiego,
położone w Wileyskim powiecie a mianow-
wicie: folwark Teklenopol z iocią dymami,
w których dusz płci męskiej 194, ziemi oro-
mey, sianożęci i pod lasem do 98½ włok, a ro-
cznego dochodu wyliczono srebrem 1548 rub.
50 kop.; folwark Stasin z 1nym miasteczkiem
i 3ma wsiami, w których płci męskiej dusz
163, ziemi oromey, sianożęci i pod lasem do 52
włok, a rocznego dochodu wyliczono 1338 rub.
50 kop.; życzący nabyć takowe majątki pooso-
bno albo (w zdarzeniu potrzeby) razem; zechcą
przybyć do tego Rządu do targow na terminy:
1szy od dnia wydrukowania, które później na-
stąpi w Sankt-Petersbuskich albo Moskiewskich
Gazetach za miesiąc; 2gi za dwa, a 3ci i osta-
teczny za 3 miesiące w pierwszy sessyyny dzień.
Dnia 28 junii 1824.

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

Czas obserwacyi		Wysokość Barom.	Wys. Ther. cieau.	Wiatry.	Odmiana w powiat
Obserwacye meteorologi- czne.	dnia 19 god. 3 wieczno.	27 cal. 8,2 lin.	+ 21 stopni.	Poludniowy.	Pochmurno
	dnia 20 — — — —	27 — 8,9 —	+ 21 — —	Póln Zach.	Pogoda.
	dnia 21 god. 6 z rana	27 — 9,7 —	+ 13,5 — —	Poludniowy.	Pogoda. P